מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין יא.

מסורת הש"ס

א) [לעיל כ:], ב) [עי' תוס' לקמן יד. ד"ה אתנייה], ג) לקמן נח:, ד) מנחות לג: ע"ש, ה) [נרקפת הערוך נערך פיאה כ' פיאות], ו) [קידושין לכ:], ז) [כ"כ כו.], ח) כפ"ת: כאמצעיתן, ט) ס"א כלאים, י) [לף י:], כ) [עי' תוספות קידושין לכ: ד"ה זקן וכו'],

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה אלר וכו' דאמר לעיל, נ"ב דף ו ע"ב: (ב) ד"ה מה וכו' שכן פרלמו. נ"ב עי' לעיל דף ו: (ג) ד"ה אילימא וכו' כנהרדעי. נ"ב לעיל סוף דף ו:

גליון הש"ס

גמ' ר"א לכלאים התירו. עיין לקמן דף נב ע"א תוד"ה תניו:

רבינו חננאל

א"ל רב לרב יהודי תני צריך למעט. אמלתרא, אסיקנא דלא מהניא ברחבה. אמר רב יוסף מדברי רבינו, רב דאמר צריך למעט נלמד חצר שרובה פתחים וחלונות אינה ניתרת בצורת הפתח הוראיל ויותר מעשר אסור במבוי, ופרוץ מרובה על העומד אסור בחצר שיש לה צורת הפתח, מה יותר מעשר האוסר במבוי אינו [ניתר] לדברי רב בצורת הפתח אף פרוץ מרובה על העומד. (פי') מה ליתר מעשר שכן לא התרתה בו אצל פסי ביראות לר' מאיר. [פי'] דאמר שתי רבקות של בקר נמצאו רחב ו' פרות כשעומדות בשורה אחת זו אצל זו, עובי כל פרה ופרה אמה וב' שלישי אמה, נמצא בשש פרות עשר אמות לר' מאיר. אבל לר' יהודי דאמר ח' פרות הן י"ג אמות ושליש. אבל פרץ מרובה על העומד לדברי הכל מותר. פי' הדיומד רחבו ו' שפחים, ובין דיומד לדיומד פרץ לר' מאיר ו' אמות ולר' יהודה י"ג אמות ושליש. לימא מסייע ליה, לרב. דפנות הללו שיובה בהן פתחין וחלונות כשירות וכלבד שיהא עומד מרובה על הפרץ. ודחה רב כהנא ואמר, הא דתני בפתחים וחלונות הללו עד שיהא עומד מרובה על הפרץ. משום דפתחים הללו פיתחי שימאי נינהו, דלית להו תקרה או משקוף. פי' שימאי של א"י שהיא ארץ בני שם. ואף ר' יוחנן סבר לה להא דרב, דאמר הרחב מעשר אמות אע"פ שיש לו צורת

אפנייה צריך למעט. אפילו יש לו צורת פתח: **מדברי רבינו.** רב דאמר צורת פתח לא מהניא: **שרובה פתחים.** בארבע דפנותיה: **אינה ניתרת בצורת פתח.** ואפילו פתחים קטנים מעשר כי היכי דלא מהניא צורת פתח לשוויה יותר מעשר פתחא לא מהני נמי לפרוץ מרובה על העומד בפתחים קטנים: **מה ליותר מעשר.** דין הוא שלא יועיל צורת פתח בו שכן חמור איסורו שלא הותר בשום מקום בשבת ואפילו בפסי בירלות ואליבא דרבי מאיר דאמר בפ' שני (לקמן ח:) וביניהן כמלא שתי רצועות של ג' ג' בקר דהיינו עשר אמות דכל פרה אמה ושני שלישי אמה: **תאמר בפרוץ מרובה על העומד.** בפרלות של עשר או פחות שהרי הותר בפסי בירלות ואפילו לרבי מאיר דמתמיר בהו ואסר ביותר מעשר מיהו פרוץ מרובה מודי דשרי וכ"ש לר' יהודה דמכשיר כי"ג אמה ושליש: **לימא מסייע ליה.** למ"ד לא מהניא צורת הפתח בעומד פחות מן הפרוץ: **שרובן פ"ד.** כיון דרובן פתחים וחלונות הוה ליה פרוץ מרובה והיכי מצי תו למיתני ובלבד שיהא עומד מרובה: **אלא שריבה בהן.** שעשה בהן הרבה פתחים וחלונות סביב סביב מותר ובלבד שיהא בין פתח לפתח יותר מכדי פתח אלמא עומד מרובה על הפרוץ בעינן ואע"ג דאיכא צורת פתח בכולהו: **פיתחי שימאי.** פתחין שוממין. ל"א פתחים מקולקלין שמתוסרין תיקון כמו זקן אשמאי[1] חסר מתולה: **שיקפי.** מזוזות שנחלו אנשיהם מכאן ומכאן אבן יוצאת ואבן נכנסת ואין זו צורת פתח: **פיקרה.** שאין כלום בנין למעלה מן הפתח אלא כל הכותל חלוק כפתח עד ראשו כזה

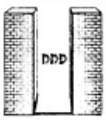

וצורת פתח שאמרו קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביהן: **סכר לה להא דרב.** דלא מהני צורת פתח ליותר מעשר במבוי: **בית חרוותן.** שם מקום: **ומתח זמורה על גביהן.** מזה לזה כעין צורת פתח: **לענין כלאים.** שאם יש גפנים כמוך הקונדסין מותר לזרוע סמוך להן מוך למחיצה כדתנן[2] היה גדל ביניהם זה סומך לגדר מכאן וזה סומך לגדר מכאן: **לענין שבת.** לטלטל בתוכו: **מן הגד.** שמתח הזמורה מזה לזה באמצעיתו[3] ולא על הלשיהן: **לא עשה כלום.** ולענין שבת[4] אמאי התירו לו: **בשבת לא.** הא בעשר לכולי עלמא פתחא הוא: **ובדרב חסדא פליגי.** רש לקיש לית ליה דרב חסדא ורבי יוחנן לית ליה דרב חסדא ופליגי מן הגד הוי צורת פתח לשבת אבל לכלאים אפילו מן הגד לא הוי צורת פתח לשבת אבל לכלאים אפילו מן הגד הוי צורת פתח לשבת אבל לכלאים אפילו מן הגד לא